

Kapitel 12

Revolutionens försvar

Folket organiserar sig

Försvaret

”De grundläggande idéer som vägleder vårt försvar är desamma som började utvecklas 1868 när vårt första frihetskrig startade.

Genom erfarenheterna under många år är det dessa idéer som nu inspirerat till den genuint kubanska doktrinen om *folkkriget*. Vi har också dragit nytta av internationella erfarenheter, till exempel från Vietnam, från Västsahara och från andra folk som har kämpat och som vi har kunnat lära av.” (1993)

”När vi redogör för alla ansträngningar som gjorts under specialperioden måste vi i rättvisans namn ge en elege till de Revolutionära Väpnade Styrkorna, för det exempel de visat och för allt de bidragit med. De har på ett utomordentligt sätt sparat våra mänskliga resurser. De har utvecklat vårt lands förmåga att försvara sig utan att det inneburit att nya vapen måste skaffas – de har bara använt de vapen vi redan hade. De har utvecklat teknologi för underhåll så att miljoner vapen är fullkomligt användbara. De har tränat folket i försvaret genom att stärka medborgarnas medvetenhet. De har tagit vara på resurserna, drivit fabriker och jordbruk. De har visat att mycket kan uppnås med hjälp av lite.” (1997)

Fidel Castro 7 november 1993 och 8 oktober 1997

De väpnade revolutionära styrkorna

Den 3.000 man starka Rebellarmén ombildades 1959 till de *Väpnade Revolutionära Styrkorna*, FAR. (Fuerzas Armadas Revolucionarias). Samtidigt bildades den *Nationella Revolutionära Milisen*. Varför var det nödvändigt att skapa en ny armé? Den kubanska revolutionens seger utgjorde en politisk utmaning mot den nordamerikanska imperialismen. USA-administrationen tänkte inte sitta med armarna i kors och åse revolutionens fredliga utveckling och framåtskridande. För att möta, inte bara de politiska och ekonomiska angreppen från USA:s sida, utan även de militära, måste en stark armé skapas.

Under de första månaderna efter revolutionens seger fick Kuba kämpa mot sabotage, väpnade kontrarevolutionära gruppers attacker, spioneri och slutligen den 16 april 1961 ett öppet invasionsförsök

från USA (Grisbukten). Detta försök misslyckades tack vare arméns och folkmilisens styrka.

Inom de Väpnade Revolutionära Styrkorna finns alla befolkningsskikt representerade. Där finns arbetare, bönder, intellektuella och studenter.

Förutom reguljära trupper, officerare och manuskap, består det kubanska försvaret av miljontals kubaner som lärt sig att hantera vapen och kan ställa upp i försvaret av sitt fosterland. Det är dessa reserver som gjort det möjligt att gradvist skära ner antalet reguljära trupper inom armén.

Värnpliktstjänstgöringen på Kuba omfattar 2 år. I den militära träningen ingår teknisk skolning och civil yrkesutbildning. För detta ändamål har de Väpnade Revolutionära Styrkorna egna skolor och högskolor. I dessa går inte enbart män, utan även kvinnor tar aktiv del i försvaret. Det finns många kvinnor i den stora frivilliga milisen, civilförsvaret, som är utbyggt i hela det kubanska samhället.

Man lägger stor vikt vid politisk skolning under utbildningstiden. Detta märktes inte minst när Angola 1975 bad Kuba om hjälp mot Sydafrikas apartheidregims invasion. Fler anmälde sig än det fanns möjligheter att sända till Angola.

Kubas revolutionära försvarsstyrkor har alltid varit en del av folket och deltagit i produktionen, t.ex. i sockerskörden, byggnadsarbetet, ombyggnad av järnvägsnätet m.m. 1973 skapades *Den Arbetande Ungdomens Armé* som en del av denna ansträngning. Under specialperioden på 90-talet byggde armén ut jordbruksverksamhet så den blev självförsörjande. Försvarsstyrkorna gör insatser när det behövs under fredstid, t.ex. i skyddsarbetet i samband med orkaner.

Folkmilisen

Inför hotet om en ny nordamerikansk invasion förstärktes i januari 1981 åter folkmilisen på Kuba. En angripare ska inte enbart möta motstånd från reguljära kubanska förband utan från hela det kubanska folket, med andra ord ett folkkrig.

Den kubanska folkmilisen ska under en ockupation samtidigt verka militärt och upprätthålla en produktion i landet. Det innebär bevakning av fabriker, järnvägar, broar m.m. Allt för att ge Kubas försvarssystem större kraft mot en tekniskt militärt överlägsen angripare. Rekryteringen till

den kubanska folkmilisen är helt frivillig och finansieringen sker till största delen av enheterna själva för att inte påverka landets nationella ekonomi.

Folkmilisen organiseras i 60.000 små enheter, som har ansvar för 1.400 försvarszoner. Om kommunikationerna blir avbrutna vid en invasion och okkupation, fungerar varje zon självständigt. Varje försvarszon är inriktad på att skydda sin befolkning, klara försörjningen och åsamka okkupationstrupperna så stor skada att invasionsmakten tvingas retirera. Tillsammans bildar alla små enheter bataljoner och regementen på kommun- och provinsnivå. De Väpnade Revolutionära Styrkorna svarar för träningen.

Polis och kustbevakning

Inrikesministeriet, som under sig har Kubas polisväsende, värnar tillsammans med de Väpnade Revolutionära Styrkorna om Kubas säkerhet. Inrikesministeriet svarar också för kustbevakningen.

Nationella revolutionära poliskåren skapades 1959 för att bekämpa arvet från Batista; missbruksproblemen, langningen, prostitutionen och den olagliga spelverksamheten.

Trots den mycket kraftiga nedgången av antalet brott sedan revolutionens seger behövs fortfarande polisiära ingripanden. Det gäller för närvarande att förebygga brott mot privat och kollektiv egendom och att engagera folket i gemensam kamp mot den relativt ringa brottslighet som ändå förekommer.

Folkrörelserna

Det folkliga engagemanget och deltagande i samhällsbygget på alla plan har präglat Kuba sedan revolutionens seger 1959. Folkrörelserna har byggts upp och spelar en viktig roll för det direkta folkliga deltagandet i samhällsarbete och styrning. Den största folkrörelsen på Kuba är CDR-kommittéerna för revolutionens försvar.

CDR – Kommittéerna för Revolutionens Försvar

Kommittéerna för Revolutionens Försvar bildades hösten 1960. På ett år hade de samlat över 100.000 medlemmar. Kommittéernas uppgift under dessa första år var att upptäcka, förhindra och bekämpa

kontrarevolutionära sabotage och terror och de spelade en viktig roll inte minst vid Grisbuktsinvasionen i april 1961. 20.000 personer som var aktiva mot revolutionen arresterades då. Samma år som segern vid Grisbukten mobiliserade kvarterskommittéerna lärare till alfabetiseringskampanjen, där 90.000 personer deltog. Redan året därpå, 1962, inled-

des nästa stora kampanj, då kvarterskommittéerna tillsammans med hälsovårdspersonal vaccinerade alla barn under 14 år mot polio.

CDR är den största och bredaste folkrörelsen eftersom den utgår från bostadskvarter och byar. Som medlemmar har rörelsen både kvinnor och män, yrkesverksamma, pensionärer och studerande, alla slags yrken och alla slags intressen. Att vara medlem är frivilligt. 1998 omfattade CDR-kommittéerna 91 procent av befolkningen över 14 års ålder, eller ca 7,8 miljoner kubaner. Organisationen är självfinansierad genom medlemsavgifter.

CDR:s organisation

De drygt 120.000 kvarterskommittéerna finns i varje kvarter eller by, och går sedan samman i områden, kommuner, provinser och till en nationell ledning. Varje område består av 15–20 kvarterskommittéer. En kvarterskommitté omfattar omkring 30 hushåll. Den väljer på stormöte sin ordförande och sekreterare för olika verksamhetsområden. På motsvarande sätt väljs personer till förtroendeuppdrag på områdesnivå, kommunnivå, provinsnivå och nationell nivå. Det blir drygt 650.000 lokalt förtroendevalda och ca 2.000 heltidsanställda. Inom kvarters- och områdeskommittéerna utförs allt arbete oavlönat på fritiden. Mycket av arbetet är inriktat på självförvaltning i bostadshuset, kvarteret eller byn, som att hålla rent, genomföra städsöndagar, sopsortering och återvinning.

Kvarterskommittéerna ordnar också fester vid högtider som nyårsafton och 26 juli. Och när någon i kvarteret ska rycka in i militärtjänsten ordnar kommittén en avskedsfest.

En gång i månaden har kvarterskommittén medlemsmöte. Dessemellan träffas ordföranden och sekreterarna – arbetsutskottet – minst två gånger per månad. På medlemsmötet går medlemmarna igenom den gångna periodens verksamhet och arbetsutskottet redovisar sitt arbete. Varje kommitté har en arbetsplan med målen för verksamheten. På liknande sätt sker arbetet på alla nivåer inom CDR. De diskuterar också aktuella politiska frågor av olika slag, både utrikes- och inrikespolitiska, och de diskuterar lagförslag och informerar om nya lagar. De kan också ta upp problem i kvarteret eller området som de sedan för upp till kommunförsamlingen via sin valda kommunförsamlingsledamot.

Kvarterskommittéernas arbete har vidgats under årens lopp, ofta på initiativ av medlemmarna. Den sociala och samhällsnyttiga verksamheten på basplanet har fått allt större utrymme. Exempelvis ordnas regelbundet möten där företrädare för affärer, kaféer och vårdcentraler diskuterar sin lokala service tillsammans med kvartersborna.

Några av CDR:s uppgifter:

- Frivilligarbete i jordbruket vid sådd och skörd
- Odling för eget bruk i kvarteret
- Renhållning och upprustning av byggnader
- Återvinning av papper, flaskor, burkar, etc.
- Inspektion av butiker, kollektivtrafik och andra företag i området
- Vakhållning nattetid i kvarteret
- Studiecirklar
- Hälsovårdskampanjer
- Blodgivning
- Social omsorg om varandra

Att försvara självständigheten

I februari 1999 godkände Kubas Nationalförsamling en ny lag om *försvaret av nationellt självbestämmande och av Kubas ekonomi*. Denna lag speglar Kubas behov av motåtgärder mot de aggressiva lagar som USA:s regering instiftat mot Kuba och som utgör ett permanent hot mot Kubas folk, Torricelli-lagen, Helms-Burton-lagen m.m. Dessa lagar inkluderar punkter om finansiering av direkta sabotageaktioner mot det kubanska samhället.

Kubas nya lag kriminaliserar den som med sitt handlande angriper Kubas nationella självständighet och ekonomi. Internationella massmedia har utmålat lagen som ett slag mot fritt tänkande, som om Kubas folk – så van vid att kämpa för sina idéer – skulle tillåta något sådant. Ingen på Kuba straffas för sina tankar. Däremot bestraffas allt samarbete med fienden som avser att tillfoga Kuba skada, destabilisera landet, störta den socialistiska regeringen och utplåna Kubas självständighet.

Kampen för idéerna

I ett tal den 2 december 2001, till minne av Granmas landstigning på Kuba med 82 revolutionärer, sa Fidel Castro:

”Det finns inget vapen starkare än en djupgående övertygelse och klar idé om vad som behöver göras. Det är med sådana vapen, som inte kräver enorma mängder pengar, men endast förmågan att forma och förmedla rättvisa idéer och värden, som vårt folk i växande utsträckning kommer att beväpna sig.”

Armando Hart, en annan av Kubas revolutionsledare sedan 50-talet, sa i ett tal i Havanna den 27 januari 1997 inför det Kulturella Sällskapet José Martí:

”Problemets kärna ligger i att jordens mäktigaste makt inte har kulturell styrka nog att

breda ut sig över hela jordklotet. Man förmår endast dominera materiellt. Det räcker inte till för att bygga upp något, endast till att förstöra.”

José Ramon Balaguer, politbyråmedlem i Kubas Kommunistiska Parti, sa på ett partimöte den 27 februari 2002, när han talade om kampen för idéerna:

”Allt vi gör sker med målet att skapa den nya människan, och för att göra oss starkare så att vi bättre kan försvara vår ideologi.”

Dessa citat får belysa hur *kampen för idéerna* skall hjälpa människorna på Kuba att utveckla sina ideal, sin medvetenhet och enighet, men också stärka försvarsviljan inför den aggressiva stormakten 15 mil norr om ön.

Kuba agerar för att inte på något sätt ge imperia-listmakten svepskäl för att tillgripa väpnad attack. Kubas ledare parerar olika riskfyllda situationer som utvecklas så att man neutraliserar hot som nalkas. Men en väpnad aggression mot ön kan aldrig helt uteslutas. Armégeneralen Raúl Castro säger i en intervju publicerad i Granma International den 9 december 2001:

”Kubas militärdoktrin har successivt förbättrats, parallellt med att förståelsen för krigskonsten har fördjupats, och utan att vara bunden vid klassiska strategier eller konventionella lösningar. Allt som inte skulle vara till någon nytta i händelse av en väpnad aggression mot ön, har Kuba gjort sig av med. Ansträngningarna är koncentrerade på att åstadkomma största effektivitet för att ge verkliga möjligheter till att skydda oss själva, och framförallt för att tillfoga invasions-trupperna största möjliga skador, tills de tvingas överge sina planer.”

Asociación de Combatientes de la Revolución Cubana, ACRC,

Kubas revolutionära veteraners förbund, grundades 1993 och är Kubas yngsta folkrörelse. ACRC hade 1998, vid sin första kongress, 300.000 medlemmar. Organisationens syfte är att ge ett ovillkorligt stöd för revolutionen, att sammanföra alla kämpar i en enhet och att förbereda dem för Folkkriget, om Kuba tvingas till det. En representant för ACRC säger: *ACRC består inte av veteraner som lever i det förgångnas hjältedåd. Vi är kubaner från tre generationer som fortfarande kämpar. Många är internationalister från exempelvis Angola. Vi arbetar i våra grannskap och i skolorna för att ge eleverna kunskaper om Kubas historia.*